

Wakacje trwają! A co za nami?

2024-07-07

Dla około 10 tysięcy krakowskich maturzystów i maturzystek rok szkolny zakończył się w kwietniu. W piątek, 21 czerwca, ze szkolnym dzwonkiem pożegnali się pozostali uczniowie i uczennice krakowskich szkół, czyli około 90 tysięcy dzieci i młodzieży. - Gratuluję Wam świadectw i promocji do następnych klas. Pora teraz na dwa miesiące relaksu od szkolnych obowiązków i planów lekcji - napisał do najmłodszych krakowian prezydent Aleksander Miszański.

Podziękowania oraz wakacyjne pozdrowienia do wszystkich, którzy uczą się w Krakowie oraz w różny sposób pracują w krakowskiej oświacie lub na jej rzecz, skierowała także Maria Klaman, zastępczyni prezydenta Krakowa ds. edukacji, powołana na to stanowisko przed kilkoma tygodniami.

„Serdecznie dziękuję za Państwa pracę i edukacyjny trud w roku szkolnym 2023/2024, który zbliża się ku końcowi. Doceniam Państwa zaangażowanie w liczne działania realizowane w przedszkolach, szkołach i placówkach, a także we współpracę z zewnętrznymi partnerami” – napisała. „Jestem przekonana, że w najbliższych latach będziemy mieli okazję do wspólnych, ambitnych, edukacyjnych działań. Zapraszam serdecznie do współpracy, gwarantując przyjazny klimat dla dobrych pomysłów i ich realizacji” – zapewniła.

Z okazji zakończenia roku Maria Klaman odwiedziła Szkołę Podstawową nr 137, Szkołę Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi nr 158 oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1. Zastępca prezydenta Łukasz Sęk, któremu podlega m.in. sport, wziął udział w akademii w Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego. Dzień wcześniej prezydent Aleksander Miszański złożył wizytę w II Liceum Ogólnokształcącym.

Indywidualne i drużynowe sukcesy uczniów

Jaki był mijający rok szkolny w Krakowie? Na pewno pełny bardzo intensywnej pracy, zaangażowania, kreatywności i poszukiwania inspiracji – dla uczniów, uczennic, nauczycieli i nauczycielek, a także wspierających krakowską edukację rodziców. **Świadczą o tym liczne sukcesy dzieci i młodzieży - m.in. w konkursach, olimpiadach, turniejach zawodowych.**

Nie sposób ich wszystkich wymienić, ale z pewnością każdy z nich zostanie doceniony i nagrodzony. Za zdobycie tytułu laureata najwyższego stopnia krakowscy uczniowie i uczennice szkół podstawowych i ponadpodstawowych otrzymują Laur Olimpijski – nagrodę pieniężną przyznaną w ramach Krakowskiego Programu Wspierania Uzdolnionych Uczniów. Tegoroczni zwycięzcy odbiorą ją podczas uroczystej gali w przyszłym roku szkolnym (a przypomnijmy, że ostatnia grupa wyróżnionych laurem liczyła aż 164 osoby).

Niedługo poznamy także wyniki tegorocznych egzaminów zewnętrznych. Co roku Kraków może pochwalić się liczną grupą uczniów i uczennic, do których trafiają nagrody za wybitne rezultaty na egzaminie: Ósmoklasista 100%, Specjalista 100%, Technik 100%, Mistrz Matury, a także – to nowość – Mistrz Matury Międzynarodowej.

Inne formy docenienia uczniowskich sukcesów to list gratulacyjny, Nagroda Edukacyjna

Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, Stypendium im. Prezydenta Juliusza Lea, dofinansowanie obozów naukowych, wsparcie związane z reprezentowaniem Polski w olimpiadach międzynarodowych. W ubiegłym roku radni Krakowa zdecydowali o zwiększeniu wartości finansowej nagród przyznawanych w ramach programu.

Podczas zakończenia roku szkolnego 2023/2024 listy gratulacje od prezydenta miasta odebrali uczniowie Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 98 – ich drużyna zwyciężyła w konkursie „Nauka dla Ciebie”, organizowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Centrum Nauki Kopernik. Młodzi krakowianie pod opieką nauczycieli uczestniczyli w warsztatach naukowych, a potem stworzyli autorskie pomoce edukacyjne, które będą częścią ekspozycji w Centrum Nauki Kopernik.

Edukacja niejedną ma wymiar

Te i inne owoce przyniosła nie tylko praca na obowiązkowych lekcjach, ale także udział i aktywność uczniów i uczennic w licznych zajęciach fakultatywnych, projektach, programach i inicjatywach, umożliwiających rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, wyposażających w kompetencje niezbędne w dynamicznie zmieniającym się świecie, budujących postawy prospołeczne i proekologiczne.

Działania te realizują szkoły, przedszkola, placówki, młodzieżowe domy kultury, placówki sportowo-rekreacyjne, miejskie instytucje, jednostki, spółki – często w partnerstwie z podmiotami zewnętrznymi. **Współczesna edukacja generalnie coraz częściej sięga po formułę działań międzysektorowych – i nie inaczej jest w Krakowie.** Ciekawy przykład to projekt „Nasze szkolne ogrody”, w którym społeczność Szkoły Podstawowej nr 110, administracja publiczna, uczelnia i biznes zjednoczyły się we wspólnym celu: opracowania koncepcji zagospodarowania terenów przyszkolnych w sposób zrównoważony i dostępny dla wszystkich. Merytorycznie udzielają się w nim studenci i wykładowcy Wydziału Architektury na Politechnice Krakowskiej, finansowanie zapewnia firma InPost Green City, a całość koordynuje miasto (Wydział Gospodarki Komunalnej i Klimatu). Dzięki temu projekt niesie ze sobą wartości dodane, jakimi są m.in. nauka dbania o jakość przestrzeni i włączanie społeczności lokalnej w proces współdecydowania – w tym przypadku o kształcie najbliższego otoczenia.

Nie sposób wymienić wszystkich edukacyjnych działań, którymi krakowska edukacja żyła w roku szkolnym 2023/2024. Dość powiedzieć, że składały się na nie dziesiątki programów, projektów i konkursów pogłębiających edukację obywatelską i przywiązanie do małej ojczyzny (m.in. „Uczeń – Obywatel”, „Czy znasz Kraków?”, „Przedszkolaki szlakiem kopców krakowskich”, „Patroni i Patronki Krakowskich Ulic”, już 30. Samorządowy Konkurs Nastolatków „8 Wspaniałych”, wspierających edukację klimatyczną (m.in. 2. edycja Akademii Bohaterów Klimatu, 5. edycja Krakowskiej Akademii Klimatu, 3. edycja programu „Ogród z klasą”, wizyty w Krakowskim Centrum Edukacji Klimatycznej, Centrum Edukacji Ekologicznej „Symbioza” czy Ekospalarni), edukację ekonomiczną (m.in. zajęcia w niedawno otwartym Krakowskim Salonie Ekonomicznym NBP, działalność Krakowskiego Ośrodka Kariery). Miasto nie zapomina też o inicjatywach nakierowanych na wzmacnianie kondycji psychicznej najmłodszych krakowian – jedną z nich jest program #Ogarniam życie, który pomaga dzieciom i młodzieży kształtować pozytywne postawy, budować autorytety i poczucie sprawczości, wzmacnia też więzi koleżeńskie.

Nie zapominajmy też o nauczycielach i pracownikach pedagogicznych – oni też sporo się uczyli, czy to w ramach różnorodnych, finansowanych przez miasto form doskonalenia zawodowego (studia, kursy, szkolenia), czy w ramach Krakowskiej Szkoły Dyrektorów czy Krakowskiej Akademii Dyrektorów i jej wersji 2.0 – zajęciach o różnym stopniu zaawansowania dla osób sprawujących w krakowskiej oświacie kierownicze stanowiska.

Lekcje z wielokulturowości i różnorodności

W kończącym się roku szkolnym 2023/2024 do krakowskich szkół i przedszkoli uczęszczało prawie 11 tys. dzieci i uczniów z Ukrainy. Najwięcej do szkół podstawowych – prawie 6 tys. W szkołach ponadpodstawowych uczyło się 2,1 tys. młodych ludzi, z czego 1,4 tys. wybrało szkoły kształcące w zawodach, a pozostali – licea ogólnokształcące. Z wychowania przedszkolnego korzystało 2,6 tys. dzieci.

Po rosyjskiej napaści na Ukrainę Kraków stał się miejscem schronienia dla tysięcy małych uchodźców. Większość z nich zdecydowała się kontynuować naukę w polskim systemie oświaty, część wybrała zdalne nauczanie w ojczystym kraju, kiedy stało się to możliwe. Tym pierwszym krakowskie szkoły i przedszkola w ciągu kilku miesięcy zapewniły możliwość realizacji prawa do nauki w klasach ogólnodostępnych lub otwieranych w coraz większej liczbie oddziałach przygotowawczych.

W mijającym roku szkolnym zdecydowana większość dzieci i młodzieży uczyła się w oddziałach ogólnodostępnych, razem z polskimi rówieśnikami. W samorządowych szkołach działało już tylko 14 oddziałów przygotowawczych, w tym 11 w szkołach podstawowych, 2 w liceach ogólnokształcących i 1 w technikum.

Dzięki wysiłkowi organizacyjnemu dyrektorów, nauczycieli i pracowników oraz wsparciu miasta szybko udało się wypracować rozwiązania, dzięki którym nowi uczniowie uzyskali odpowiednie wsparcie edukacyjne i pomoc w integracji. **Kraków, jako jedno z pierwszych miast, postawił na asystentów wielokulturowych w szkołach** – byli zatrudniani wszędzie tam, gdzie pojawiała się taka potrzeba. Pomagali uczniom w nauce i odnalezieniu się w szkolnej rzeczywistości. Dziś w krakowskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w takim charakterze pracuje ponad 150 osób. W wielu szkołach zatrudnieni są również nauczyciele znający języki rosyjski i ukraiński. Są dla dzieci i młodzieży sojusznikami w przełamywaniu bariery językowej.

Ponadto dla uczniów, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, organizowana jest dodatkowa, bezpłatna nauka języka polskiego w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych. W mijającym roku korzystało z niej 4,3 tys. uczniów, a lekcje odbywały się w 151 szkołach samorządowych i 50 niesamorządowych.

Swoją działalność kontynuują Słoneczne Przestrzenie Wsparcia „Słońce”, które zapewniają pomoc psychologiczną, są też przestrzenią wspomagającą asystentów i nauczycieli w pracy w środowisku wielokulturowym.

Miasto Kraków chętnie dzieli się wiedzą - w lutym tego roku ukazał się podręcznik „Edukacja dla równości”, adresowany do osób pracujących z młodzieżą i dziećmi w

**Magiczny
Kraków**

środowisku szkolnym (edukacja formalna) i poza nim (edukacja pozaformalna). Zespół autorów pod przewodnictwem Urszuli Majcher-Legawiec w przystępny sposób przedstawia m.in. takie zagadnienia jak wielokulturowość w szkole, niepełnosprawność, neuroróżnorodność, orientacja seksualna i tożsamość płciowa, stereotypy, zdrowie psychiczne, rezyliencja i sposoby jej budowania, mowa nienawiści i poczucie bezpieczeństwa, *bullying*, *cyberbullying* i przemoc w relacjach oraz dziecko i rodzina w systemie prawa. Publikacji towarzyszyła seria webinarów i warsztatów „Szkoła otwarta dla wszystkich”.